

Barn- och elevhälsoplan Bollebygds kommun

1. Bakgrund

1.1. Förskolan

Skollagen (2010:800) anger i 8 kapitlet 9§ att när det framkommer att barn av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd för sin utveckling är förskolechefen skyldig att se till att barnet får sådant stöd.

1.2. Grundskolan

Skollagen (2010:800) anger i 2 kapitlet 25§ att det för elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska finnas tillgång till elevhälsa. Den ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans främsta uppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet sker på individ-, grupp- och organisationsnivå.

I elevhälsans gemensamma uppdrag ingår att:

- Främja elevers lärande, utveckling och hälsa
- Förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter
- Bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa

1.3. Barn- och elevhälsa i Bollebygds kommun

Den pedagogiska verksamheten i Bollebygds kommun utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som verkar inom skolan ska respektera varje människas egenvärde samt den gemensamma miljön. I den pedagogiska verksamheten strävar vi efter att arbeta utifrån ett salutogent perspektiv. Detta innebär att fokus ligger på de resurser individen, gruppen och organisationen har snarare än dess svårigheter. Alla verksamma inom organisationen utgår från positiva förväntningar på barnets möjlighet till utveckling. Hänsyn tas till barns olika behov i alla lärmiljöer och i hela undervisningsprocessen. Det vill säga vid planering, genomförande, kunskapsbedömning, betygssättning, uppföljning och dokumentation.

I följande text benämns alla barn och elever som barn, även de som går i grundskolan. När det enbart rör äldre barn än i förskolan benämns de elever. Begreppet skolan innefattar förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan.

1.4. Barn och elevhälsa – allas ansvar

Pedagogisk personal ansvarar för sina barns lärande, trivsel och utveckling samt för att uppmärksamma barn som riskerar att inte nå utbildningens mål eller uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Därmed har den pedagogiska personalen det primära ansvaret för en god barn- och elevhälsa och arbetet sker i det dagliga mötet med barnen.

Till arbetslagets stöd finns i förskolan möjlighet till exempelvis konsultation och handledning av specialpedagog medan de i övriga skolformer finns ett elevhälsoteam som bistår arbetslaget. Den huvudsakliga planeringen av barn- och elevhälsoarbetet sker i arbetslagen men även övrig personal i skolan har ett ansvar för att bidra. Barn- och elevhälsoarbetet ska inriktas mot:

- att skapa miljöer som främjar lärande, god allmän utveckling och god hälsa hos varje barn
- att undanröja hinder för varje barns lärande, utveckling samt att uppmärksamma och sätta in åtgärder för barn som riskerar att inte nå uppsatta mål
- att förebygga och uppmärksamma skolrelaterade problem i ett tidigt skede
- att anpassa lärandemiljön efter barns behov

Grunden för ett hälsofrämjande och förebyggande arbete är det direkta, dagliga arbetet med barn och vårdnadshavare samt en väl fungerande samverkan i och mellan arbetslag. Barnets behov bör ses i relation till omgivningens bemötande och miljön hen vistas i. Skolans organisation ska ge utrymme för

diskussion och reflektion i syfte att skapa en gynnsam lärandesituation och trivsamt arbetsmiljö för både barn och personal.

2. Organisation av barn- och elevhälsan

2.1. Verksamhetschef för elevhälsan

Verksamhetschefen är chef för kurator, psykolog, skolsköterska. Verksamhetschefen svarar för hälso- och sjukvården inom elevhälsan och har det samlade ledningsansvaret för verksamheten. Verksamhetschefen är den person som såväl tillsynsmyndigheter som elever, föräldrar och vårdnadshavare samt skolpersonal ska kunna vända sig till med frågor som rör elevhälsans hälso- och sjukvård. En verksamhetschef ska bland annat ansvara för den löpande verksamheten och upprätthålla och bevaka att elevhälsans hälso- och sjukvård tillgodoser en hög patientsäkerhet.

2.2. Förskolechef/rektor

Förskolechef/rektor är chef för den pedagogiska enheten och specialpedagogen/-erna på sin enhet. Förskolechef/rektor är ytterst ansvarig för utvecklingen av barn- och elevhälsan på sin enhet samt leder och ger uppdrag till elevhälsoteamet. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har förskolechef/rektor det övergripande ansvaret för att verksamheterna som helhet inriktas mot de nationella målen. Förskolechef/rektor har ansvar för skolans resultat och därigenom ett särskilt ansvar för:

- att barn- och elevhälsoarbetet har ett hälsofrämjande och förebyggande fokus
- att barnen får den ledning och stimulans de behöver för att utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt
- att skolans arbetsformer utvecklas så att barns delaktighet gynnas
- att god kontakt etableras mellan skola och hem
- att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera/revidera skolans barn- och elevhälsoplan en gång per år
- att utvärdera enhetens elevhälsoteams verksamhet och resultat

2.3. Elevhälsoteamet

Varje grundskola i kommunen har ett elevhälsoteam. Elevhälsoteamen består av specialpedagog, kurator, psykolog, skolsköterska och leds av rektor. På Bollebygdskolan 7-9 ingår även studie- och yrkesvägledare. Elevhälsoteamen träffas regelbundet med syfte att genom tvärprofessionellt samarbete arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att gynna elevernas utveckling mot utbildningens mål.

2.4. Elevhälsoteamets kompetenser

2.4.1. Specialpedagog

Specialpedagogen ser helheten i verksamheten och arbetar främjande och förebyggande för att lärmiljön skall vara tillgänglig för alla barn. Tillsammans med förskolechef/rektor initierar och driver specialpedagogen specialpedagogiskt förändringsarbete och skolutveckling. Detta för att skolan ska få stöd i att arbeta, förbättra och förändra förhållningssätt och arbetssätt, i syfte att utveckla goda lärmiljöer. Specialpedagogen analyserar lärmiljön och bidrar med kunskaper om hur man undanröjer sådant som försvårar eller hindrar barns lärande och utveckling så att verksamheten skall kunna möta behoven hos alla barn. Genom att erbjuda handledning och vara en kvalificerad samtalspartner till ledning, arbetslag, personal, stödjer och stimulerar specialpedagogen utvecklingen av arbetsformer och arbetssätt. Vid behov kan specialpedagogen delta i samtal med föräldrar, barn, ledning och personal. Specialpedagogen kan också göra fördjupade specialpedagogiska utredningar. Samverkan med övriga kompetenser i elevhälsan och samverkan med interna och externa instanser ingår i specialpedagogens arbetsuppgifter.

2.4.2. Kurator

Kuratoren har psykosocialt arbete som huvudarbetsuppgift och kan bidra med ett fördjupat socialt perspektiv både till det pedagogiska arbetet samt till elevhälsoteamen. Kuratorn har som uppgift att arbeta för att öka kunskapen och medvetenheten om gruppprocesser, barns och ungdomars utveckling samt människors levnadsvillkor. Arbetet utförs främst genom samtal. Utifrån observationer av grupper eller samtal kring enskilda elever kan konsultation ges till lärare och annan personal inom skolan. Genom individuella samtal ges stöd till elever för att lotsa dem mot en välfungerande skolgång och ett bättre mående. Skolkuratoren samverkar även med externa aktörer såsom socialtjänst och hälso- och sjukvård samt kan vid behov hänvisa vidare till övriga funktioner i samhället.

2.4.3. Psykolog

Psykologen erbjuder psykologisk kompetens som stöd i det pedagogiska arbetet samt i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete. Detta genom att bidra med kunskap inom områden såsom utvecklingspsykologi, pedagogisk psykologi, neuropsykologi, psykisk ohälsa samt om grupper, ledarskap och organisation. Psykologen kan delta i förändringsarbete, utbilda personal samt arbeta med organisations och verksamhetsutveckling. På rektors uppdrag genomförs psykologiska utredningar och bedömningar av elever, grupper och organisationer. Psykologisk utredningsmetodik används som underlag till att utforma lämpliga anpassningar för att underlätta lärande.Handledning, konsultation och rådgivning erbjuds till skolpersonal och ledare. Psykologen erbjuder råd och stödsamtal till elever och föräldrar i skolrelaterade frågor. Psykologen samverkar även med externa instanser såsom socialtjänst och hälso- och sjukvård.

2.4.4. Skolsköterska

Skolsköterskan tillför medicinsk- och omvårdnadskompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete. Skolsköterskan möter regelbundet skolans alla elever för hälsosamtal utifrån Borås stads basprogram. Vid dessa besök identifieras tidigt problem eller symptom som kan innebära behov av extra anpassningar, särskilt stöd eller andra insatser. I skolsköterskans uppdrag ingår också ansvar för vaccinationer samt att delta vid olika gruppverksamheter. I samverkan med elever, vårdnadshavare och övrig skolpersonal arbetar skolsköterskan för att ge eleverna kunskap om hälsosamma levnadsvanor samt bidrar med kunskap om risk- och skyddsfaktorer för elevers hälsa, sociala situation, lärande och utveckling.

2.4.5. Skolläkare

Elever med skolrelaterade problem erbjuds vid behov tid till skolläkare. Skolläkaren ger medicinsk handledning till skolsköterskan i enskilda ärenden samt remitterar elever vidare i vårdkedjan. Skolläkaren bistår också skolsköterskan i arbetet runt vaccinationer. I skolläkarens uppdrag ingår även att genomföra en medicinsk utredning inför mottagande i särskolan. 6

2.4.6. Studie- och yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledare (SYV) arbetar med elever genom hela deras skoltid men fokus ligger på år 7-9 inför val till gymnasiet. I vägledningssamtal bidrar SYV med kunskap kring valprocessen och sambandet mellan individ och tillgängliga utbildningsvägar. Fokus är på elevens förutsättningar, drömmar och mål. I samtalen utmanas elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön, social och kulturell bakgrund. SYV tillser att eleven får den information den behöver för att göra ett väl underbyggt gymnasieval. Andra arbetsområden är prao, samtal med elever, föräldrar och lärare samt att ge information till klasser. SYV arbetar även med att stödja rektor och övrig personal i frågor som rör studie- och yrkesvägledning och skola-arbetsliv. Tillsammans med övrig personal arbetar SYV motivationshöjande samt med att ge eleverna mål och mening med sina studier. SYV har hela kommunen som sin arbetsplats och möter även vuxna för vägledning samt inför ansökan till högre studier.